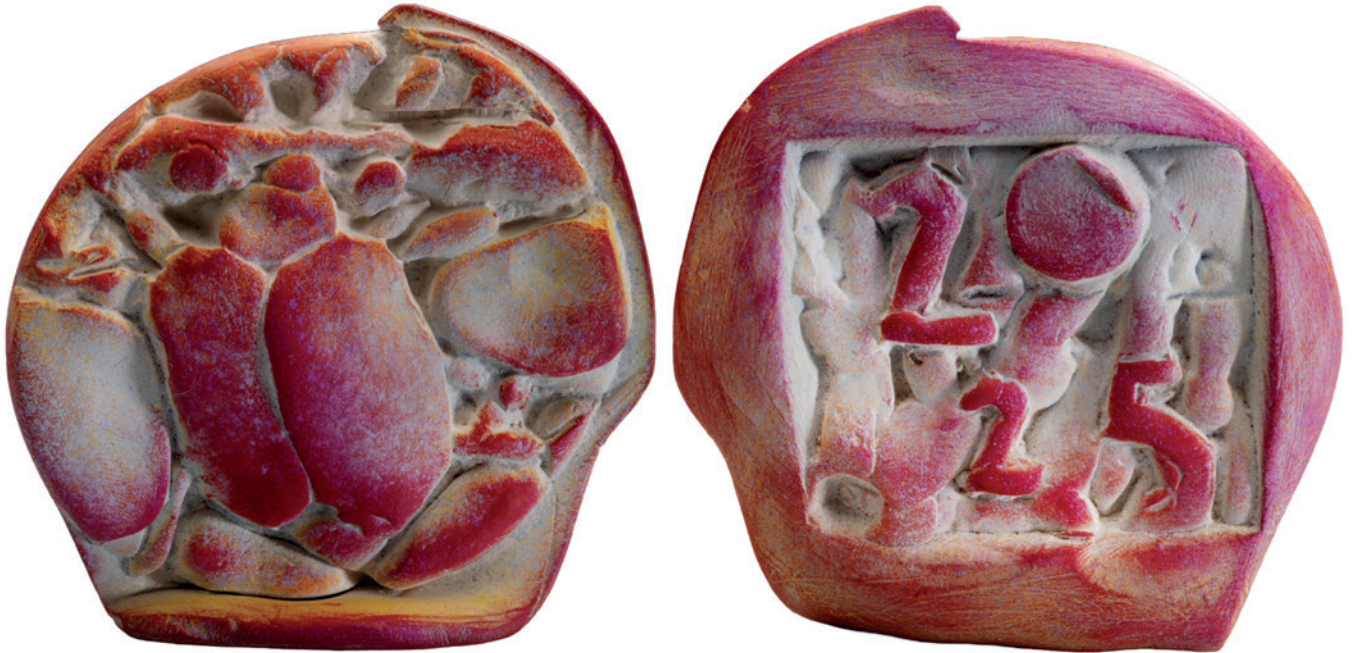

Jaarpenningen

Geer Steyn

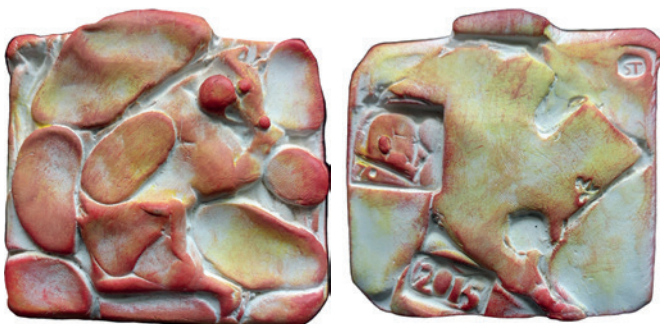

Nr. 1 en 1a. Meikever, 80x80mm, terracotta, 2025
(43ste jaarpenning). Geer Steyn.

Voor de Amsterdamse beeldhouwer en medailleur Geer Steyn (1945) is het een traditie om ieder jaar een penning te maken. Hij doet het al 43 jaar en voor 2025 boetseerde de medailleur een meikever (afb. 1 en 1a). Het beestje vloog in de zomer van 2024 tegen hem aan en dat was voor hem een teken om de kever in klei te vereeuwigen. Op de voorzijde van de penning staat een kruipende kever. De keerzijde toont het jaartal verzonken, de habitat van dit dier en ST zijn monogram dat op iedere penning staat. Aan de rechterzijde is een extra rand gemaakt waardoor de penning kan staan. Hieronder een overzicht van de laatste tien jaarpenningen. Om verwarring te voorkomen moet u bij de data in het achterhoofd houden, dat zijn creaties het jaar daarvoor zijn gemaakt.

Jaarpenningen

Zijn ontwerpen ontstaan als gevolg van een ontmoeting ofwel een confrontatie met een dier meestal in de zomer vertelde Steyn en dat daarbij het onderwerp moet contrasteren met de keuze van het jaar daarvoor, waardoor er een spannende serie afbeeldingen ontstaat.

Nr. 2 en 2a. Eekhoorn, 75 mm, terracotta, 2015
(33ste jaarpenning). Geer Steyn.

In 2015 vierde de beeldhouwer zijn 70ste verjaardag in New York, waar hij een tentoonstelling had in galerie Medialia. In de parken zag hij talloze eekhoorns zitten te knabbelen. Dat werd de humorvolle 33ste jaarpenning (afb. 2). De keerzijde toont Noord-Amerika vanuit de ruimte gezien. Links op de penning is een klopp met een zelfportretje en het getal 70 (afb. 2a). Bij een bezoek aan de BAMS in Oxford, zag ik een grijze eekhoorn en wees de mensen daarop! De aanwezigen moesten lachen, want voor hen is dat normaal. Ik kende alleen rode eekhoorn of de gewone eekhoorn uit de Nederlandse parken en bossen.

Een boven de golven jagende meeuw werd de 34ste jaarpenning (afb. 3). Dit ontwerp maakte de medailleur ter gelegenheid van zijn grote overzichtstentoonstelling in datzelfde jaar in Museum Beelden aan Zee te Scheveningen (Lees ook MK. Dec. 2015). De acrobatiek van deze zeevogels doet menigeen versteld staan.

Nr. 3 en 3a. Meeuw, 85 mm, terracotta, 2016
(34ste jaarpemning). Geer Steyn.

De keerzijde toont een onstuimige zee waarin het jaartal en de naam van het museum staat (afb. 3a).

Nr. 4 en 4a. Mier, 75 mm, terracotta, 2017
(35ste jaarpemning). Geer Steyn.

Tijdens een verblijf in de Provence werd Steyn en zijn vrienden in 2016 geconfronteerd met een mierenplaag. Zij marcheerden in groten getale door het huis. De mier staat op de voorzijde van zijn 35ste jaarpemning en is zeer goed getroffen (afb. 4). Een gangenstelsel met mieren staat op de keerzijde (afb. 4a). Eens lag ik te zonnen met mijn oor op de grond, toen ik gekrijs hoorde. Opgericht was het geluid weg, maar zag niemand in de omgeving. Handdoek opgetild en zag daar een gekrioel van mieren, dat die zo'n lawaai maakten, daar had ik geen weet van. Het deed mij aan een verhaal van een heilige denken, die stil voor een muur zat te mediteren waarop zijn leerlingen vroegen waarom hij naar een muur keek. Waarop hij zei; *'Ik luister naar het gekrijs van de mieren.'*

Nr. 5 en 5a. Hommel, 80 mm, terracotta, 2018
(36ste jaarpemning). Geer Steyn.

In de voortuin van Steyns atelier nestelde zich een kolonie hommels die lustig erop los vlogen op zoek naar stuifmeel en daardoor kon hij de wonderschone beestjes goed bestuderen (afb. 5). Op de keerzijde van zijn 36ste jaarpemning staan bloemen en het jaartal (afb. 5a).

Nr. 6 en 6a. Kikker, 75 mm, terracotta, 2019
(37ste jaarpemning). Geer Steyn.

Een sterke compositie van een kikker midden op de beeldenaar, werd zijn 37ste jaarpemning (afb. 6). Op de keerzijde zijn predator, de ooievaar (afb. 6a). Zelf zegt hij: *'Zolang de ooievaar op de ene zijde van de pemning staat, heeft de kikker kans van slagen om op de andere kant in leven te blijven.'*

Nr. 7 en 7a. Pelikaan, 80 mm, terracotta, 2020
(38ste jaarpemning). Geer Steyn.

Gedurende een reis door Australië op zoek naar zijn roots, ontmoette hij een grote groep pelikanen (afb. 7). Hun schoonheid kon Steyn van dichtbij ervaren maar hij maakte zich ook bezorgd over het milieu en vervuiling door de *plastic soup*, die de dieren bedreigt. Dat onderwerp zette hij op de keerzijde van zijn 38ste jaarpemning (afb. 7a).

In datzelfde jaar werd Australië getroffen door hevige bosbranden. Vele dieren zijn daarvan slachtoffer geworden, waaronder de kangoeroe (afb. 8). *'Vooral de dreiging van het vuur en de onmogelijkheid te ontsnappen gaf mij het argument om deze dramatische 38ste jaarpemning te maken.'*

Jaarpenningen Geer Steyn

Nr. 8 en 8a. Kangoeroe, 75 mm, terracotta, 2021
(39ste jaarpenning). Geer Steyn.

Op de keerzijde schetste de medailleur met enkele lijnen rechtsonderaan een heel klein kangoeroetje die wegvlucht voor het helse vuur (afb. 8a).

Nr. 9 en 9a. Aalscholver, 80 mm, terracotta, 2022
(40ste jaarpenning). Geer Steyn.

Dichtbij het huis van Steyn zat een aalscholver met wijde vleugels te zonnen, dat is altijd een fascinerend gezicht (afb. 9). Op de keerzijde van zijn 40ste jaarpenning staat het dier, dat als een pijl de zee in duikt (afb. 9a).

Nr. 10 en 10a. Bever, 70 mm, terracotta, 2023
(41ste jaarpenning). Geer Steyn.

Tijdens zijn reis naar Noord Alaska ontmoette hij vele bevers die een tijdje, al klapperend met hun staart meezwommen naast zijn kano en dat werd het onderwerp voor zijn 41ste jaarpenning (afb. 10). Op de keerzijde staat hun burcht half onder water (afb. 10a).

Nr. 11 en 11a. Spreeuw, 71 mm, terracotta, 2024
(42ste jaarpenning). Geer Steyn.

Een vlucht van duizenden spreeuwen die over Amsterdam scheerden in de avondzon, zonder ook maar te botsen, opende Steyns ogen voor deze vogels (afb. 11). Het gespikkelde verenkleed van het beestje staat op de keerzijde van zijn 42ste jaarpenning (afb. 11a). Het is indrukwekkend zo een zwerm te zien, waar geen eind aan lijkt te komen. Ook in onze achtertuin dalen met veel gedruis en gekwetter honderden spreeuwen neer in de enorme conifeer, om 's morgens weer luidruchtig te vertrekken.

Traditie

De medailleur bouwt de beeldenaar op met afgeronde vlakken tot de voorstelling duidelijk wordt. Bij afronding patineert de artiest op ingenieuze wijze de modellen, ieder met een andere kleur. Er zit een duidelijke ontwikkeling in de afbeeldingen van realistisch naar meer gestileerde ontwerpen. Ze worden leger en abstracter. Daardoor ook sterker van compositie en er blijft meer ruimte over voor eigen fantasie. Door zijn verre reizen heeft de kunstenaar dieren gezien die wij niet zo gauw zullen ontmoeten zoals een walvis, schorpioen, bever, inktvis, adelaar en kangoeroe. Zelf bezat ik tien jaarpenningen van Steyn, maar negen zijn via een omweg in het Teylers Museum in Haarlem belandt en dat is toch de juiste plek. Het zou een leuk idee zijn om alle creaties van hem in een boekje samen te zien.

De Visarend uit 1991 zijn 9de jaarpenning heb ik nog in bezit, gebiologeerd door de alerte houding en sterke compositie op de beeldenaar (afb. 12). Tijdens één van zijn trips in Alaska volgden vele visarenden hun verrichtingen vanuit de toppen van de bomen. Eten of gegeten worden zegt Steyn, de keerzijde toont een klein visje (afb. 12a). Op YouTube staan filmpjes van deze indrukwekkende vogel, waarop u kunt zien hoe hij een vis vangt en in de lucht in de juiste positie manoeuvreert en daarna majestueus wegvliegt.

Nr. 12 en 12a. Visarend, 77 mm, terracotta, 1991
(9de jaarpenning), Geer Steyn.

Er zijn ook andere medailleurs die jaarpenningen maken of gemaakt hebben, zoals Theo van de Vathorst (1934-2022) die dat met humor deed. Vanuit Duitsland ontvingen wij van Peter Götz Güttler (1936-2024) regelmatig kleine rechthoekige plaquettes, meestal met teksten of een zelfportret erop. Uit België kregen wij van Willy Faes (1940-2010) met de jaarwisseling kleine geslagen medailles en de Letse Janis Strupulis (1949) stuurde ons terracotta modellen waarop dieren staan. Het zou mooi zijn als meerdere kunstenaars deze traditie oppakken, want het is een grote verrassing om zo'n minikunstwerkje in je brievenbus te krijgen als nieuwjaarswens.

Arnold Nieuwendam

Foto's:

T. Haartsen. Nr. 2 en 10, G. Steyn. Nr. 12. A. Nieuwendam.

Informatie verkoop: Alle penningen zijn met de hand gekleurd en op de rechterrand van een nummer voorzien. De terracotta exemplaren kosten: 175 euro (excl. 9 % btw , excl. verzendkosten). Informatie: geersteyn@gmail.com

BEZOEK www.egmp-vzw.be

EUROPEES GENOOTSCHAP VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE vzw

Koninklijke Vereniging

GENIET EEN GANS JAAR VAN:

- GRATIS TOEGANG tot alle clubactiviteiten van het EGMP en het AEN (de Franstalige zusterverenigingen).
- Verminderde toegang tot internationale ruilbeurzen.
- Het driemaandelijkse tijdschrift De MUNT KLAPPER met alle praktische info over onze clubs, numismatische agenda, veilingen, nieuws over munten en penningen.
- GRATIS Jaarboek, meer dan 200 blz. numismatische artikels.

LIDGELD: België 16 €, andere landen 24 €

Betaling voor EGMP vzw
IBAN: BE48 9795 4273 6627
BIC: ARSPBE22

BEZOEK www.egmp-vzw.be EN WORDT LID!

IBNS Nederland

Nederlandse Vereniging
van Papiergeldverzamelaars

Wordt ook lid!

Actieve vereniging met meer dan 200 leden en daardoor toegang tot experts op alle gebieden van papiergeld

Eigen tijdschrift 't Watermerk, 4 keer per jaar 40 pagina's in kleur

Beurzen: twee keer per jaar op een centrale locatie in Nederland

Eigen website met veel achtergrondinformatie

Geaccrediteerd door de *International Bank Note Society*

www.ibns.nl info.ibns@gmail.com Entingestraat 2, 7841 AW SLEEN